

VERSLAG VAN ACTIVITEITEN 2004
Defence for Children International Nederland & ECPAT Nederland

Stichting Defence for Children International Nederland
Postbus 75297
1070 AG Amsterdam
telefoon: 020-4203771
fax: 020-4203832
e-mail: info@defenceforchildren.nl / info@ecpat.nl
website: www.defenceforchildren.nl / www.ecpat.nl

Inleiding

De organisatie DCI-ECPAT is gericht op het tot stand brengen van verbetering van de positie van kinderen (minderjarigen) waarbij het Verdrag inzake de Rechten van het Kind als basis geldt. Het streven naar volledige implementatie van het verdrag in Nederland en solidariteit van Nederland met kinderen buiten Nederland wier rechten geschonden worden is de missie van DCI-ECPAT. Een missie die alleen door samenwerking met andere partijen kan slagen. De Nederlandse overheid speelt een belangrijke rol, maar ook NGO's, het bedrijfsleven, deskundigen, onderzoekers en het Nederlandse volk.

Het kost tijd en moeite om dat allemaal in beweging te krijgen en te houden. Dingen gaan niet altijd als gewenst, het kost over het algemeen meer moeite en tijd om verandering leidend tot structurele verbetering tot stand te brengen. Veel zaken moeten ook herhaaldelijk aan de orde worden gesteld. DCI-ECPAT zal dat met onverminderde inzet blijven doen. Dat het er enigszins hectisch aan toe gaat hoort bij een organisatie die zich met de behartiging van de belangen van kinderen in een nationale én internationale omgeving bezighoudt, zowel hier en nu, als ook ver weg en gericht op de toekomst. Dit zorgt ook voor de nodige dynamiek. Niet alleen zorgvuldig geplande activiteiten, maar ook de waan van de dag bepalen de agenda van het kantoor en haar medewerkers. Naar behoefte zijn medewerkers inzetbaar, deze bezitten de daartoe benodigde flexibiliteit van geest en tijd.

ECPAT Nederland en Defence for Children International Nederland zijn beiden lid van een internationale organisatie. DCI met een internationaal secretariaat in Genève en ECPAT met een internationaal secretariaat in Bangkok. Zowel DCI als ECPAT zijn wereldwijd erkende organisaties, vertegenwoordigd in afdelingen in meer dan 50, respectievelijk meer dan 60 landen. DCI-NL was in november 2004 sterk vertegenwoordigd op de conferentie in Genève die was georganiseerd ter gelegenheid van het 35-jarig bestaan van DCI.

De formele structuur is dat de Stichting Defence for Children International Nederland activiteiten onder twee merknamen overkoepelt: Defence for Children International en ECPAT.

In het jaar 2004 moest Nederland zich bij het VN-Comité voor de Rechten van het Kind in Genève verantwoorden. In de aanbevelingen van 31 januari 2004 van het Comité betreffende noodzakelijke en gewenste verbeteringen in het Nederlandse beleid klonk de NGO rapportage, gemaakt door het Kinderrechtencollectief onder aanvoering van DCI Nederland, sterk door. In het eerste nummer van het Tijdschrift voor de Rechten van het Kind is in een extra katern van 16 pagina's uitgebreid aandacht besteed aan de Nederlandse rapportage, overheid, NGO's en jongeren en het daaropvolgende proces bij het Comité tot en met de aanbevelingen.

In 2004 publiceerde ECPAT Nederland een rapport met de resultaten van de 'Joint East West research on Trafficking in minors for sexual purposes in Europe; the sending countries'. Dankzij dit rapport is de kreeg ECPAT Nederland (inter)nationale erkenning als expert op het gebied van handel in minderjarigen met name op het terrein van seksuele uitbuiting.

Op het terrein van het jeugdstrafrecht is vanuit DCI-NL namens DSCI wereldwijd actief deelgenomen aan voorbereidende besprekingen gericht op de grote VN-misdaadconferentie in Bangkok; de insteek was om met name kinderen in gevangenissen hoger op internationale politieke agenda te zetten. In de slotverklaringen van deze regionale bijeenkomsten in Costa Rica, Ethiopië en Thailand wordt uitdrukkelijk aandacht besteed aan 'children deprived of their liberty'.

Op het terrein van vreemdelingenrecht werden twee belangrijke stukken gepubliceerd: het rapport 'I ben er wel, maar ze zien me niet; ervaringen uit het leven van 'illegale kinderen in Nederland' (begin februari 2004) en de 'Pleitnota' inzake de juridische positie van minderjarigen in het vreemdelingenrecht (medio april 2004). In het eerste stuk wordt de positie van 'illegale' kinderen aan de orde gesteld vanuit het perspectief van hun persoonlijke beleving en in het tweede stuk wordt sterk de nadruk gelegd op de juridische dimensie.

Sinds 2002 lopen met vier donoren meerjarenafspraken over de basissubsidie als financiële grondslag voor de Stichting. Het betreft basisfinanciering van: Stichting Kinderpostzegels Nederland, Plan Nederland, Cordaid en Kinderen in de Knel (onderdeel van Kerk in Actie).

1 Activiteiten

Defence for Children International Nederland en ECPAT houden zich met een aantal concrete thema's bezig die allemaal hun oorsprong vinden in het monitoren van de implementatie van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, de leidraad voor het werk van DCI en ECPAT.

- Rechten van het Kind algemeen.
- Uitbuiting, mishandeling en verwaarlozing van kinderen.
- Kinderen in conflict met de wet.
- Vreemdelingenbeleid en kinderrechten.

Daarbij wordt onderscheid gemaakt in drie soort activiteiten:

- voorlichting, informatie, training;
- actie en lobby;
- studie en onderzoek.

Op deze manier kunnen al de werkzaamheden van DCI-ECPAT in een schema worden gezet.

SCHEMA

DCI-ECPAT	<i>activiteit A</i> voorlichting informatie, training	<i>activiteit B</i> lobby actie	<i>Activiteit C</i> studie onderzoek	
<i>domein 1</i> rechten van kinderen algemeen				
<i>domein 2</i> uitbuiting, mishandeling en verwaarlozing van kinderen				
<i>domein 3</i> kinderen in conflict met de wet				
<i>domein 4</i> vreemdelingen- beleid en kinderrechten				

In ieder van de 12 cellen zijn drie niveaus te onderscheiden:

- I. nationaal
- II. europees
- III. mondiaal.

1.1 Domein 1: Rechten van het kind algemeen

1.1.1 Voorlichting Algemeen

Een van de centrale taken van DCI is voorlichting over het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind aan een grote variëteit aan doelgroepen en op verschillende niveaus.

Lezingen en inleidingen, verzorgd door DCI-ECPAT

In 2004 zijn een groot aantal inleidingen, toespraken en gastcolleges verzorgd over rechten van kinderen, zoals voor de cursus kinderrecht van het Studiecentrum voor de Rechtelijke Macht, cursussen jeugd en recht van de Faculteit Geneeskunde van de Vrije Universiteit, de opleiding sociale pedagogiek van Hogeschool van Amsterdam, Inspectie Jeugdzorg, IFCO (Praag),

Artikelen in tijdschriften

Naast artikelen die door DCI-ECPAT gepubliceerd zijn in het eigen Tijdschrift voor de Rechten van het Kind zijn in de loop van het verslagjaar bijdragen geschreven voor bladen Tijdschrift voor Jeugdzorg, In Casu, De Volkskrant (Forum), Trouw (Podium), Noord-Hollands Dagblad.

Documentatie

DCI-NL en ECPAT beschikken over uitgebreide documentatie op het gebied van de rechten van het kind en aanverwante thema's. Een vrijwillige medewerker houdt drie dagen in de week het knipselarchief bij en beheert de documentatie (uitleen en nieuwe aanwinsten). Regelmatig komen studenten en andere geïnteresseerden informatie halen.

Website

Op de website van DCI (www.defenceforchildren.nl) staat informatie over zowel DCI als over kinderrechten in het algemeen. De informatie is bedoeld voor volwassenen, kinderen/jongeren en is ook in het Engels te bekijken. De website wordt regelmatig geüpdate. Op de website van Ecpat (www.ecpat.nl) staat informatie over seksuele uitbuiting van kinderen wereldwijd (relevante wetgeving, organisaties, onderzoek en acties) en de verschillende 'stakeholders' op dit terrein (verantwoordelijkheden van onder andere de overheid en de reisindustrie). Zowel de website van DCI als die van ECPAT heeft een nieuw gezicht gekregen, beiden hebben nu een vergelijkbare vormgeving en opbouw. De inhoud kan via een Content Management Systeem (CMS) intern beheerd en aangepast worden.

Helpdesk

De helpdesk is gericht op alle vragen over kinderrechten. De helpdesk is alleen maandag en donderdag telefonisch bereikbaar. Er wordt informatie gegeven en een luisterend oor verleend. Standpunten geschreven. Veel over IVRK verteld en wat Comité inzake de Rechten van het Kind heeft verteld over andere landen tbv vreemdelingenzaken. In 2004 hebben circa 130 personen contact met DCI-NL gezocht omdat zij een vraag hadden over kinderrechten.

Er kwamen thema's aan de orde als:

- (Dreigende) uitzetting/ op straatzetting;
- Internationale kinderonvoering;
- Gezinsvorming (kind van Nederlander);
- (Vermoeden van) kindermishandeling;
- Vraag advocaten, organisaties, studenten;
- Schoolproblemen Nederlandse kinderen;
- Problemen omgang ouder(s)-kind;
- Meisjesbesnijdenis;
- Jeugdbeschermingsmaatregel;
- Recht op onderwijs 'illegale' kinderen.

Aan een zaak werd gemiddeld 1,5 uur besteed. Ook per e-mail komen vragen binnen die kort behandeld worden, zoals bijvoorbeeld via www.kinderrechten.nl en www.defenceforchildren.nl. Zaken kunnen naar DCI-ECPAT doorgestuurd worden door Unicef of een AMK.

1.1.2 Ondersteuning Kinderrechtencollectief

Structuur

Het Kinderrechtencollectief, de coalitie van Nederlandse niet-gouvernementele organisaties die zich bezighouden met kinderen/kinderrechten, bestaat uit een kerngroep en een platform. De kerngroep bestaat uit Unicef-Nederland, de Landelijke Vereniging Kinder- en Jongerenrechtswinkels, de Nederlandse Jeugd Groep, Save the Children Nederland, de Nationale Jeugdraad, Plan Nederland en Defence for Children International, met het Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn (NIZW) als adviseur. In de loop van 2004 is de Nederlandse Jeugd Groep opgeheven als gevolg van subsidie-intrekking voor landelijke jeugdorganisaties. Jantje Beton Nationaal Jeugdfonds is tot de kerngroep toegetreden.

De kerngroep komt geregeld bij elkaar en bepaalt het beleid van het Kinderrechtencollectief en neemt uitvoerende taken op zich. De kerngroep bezint zich op het functioneren van het KRC-platform, bestaande uit zo'n 70 organisaties en personen, dat ongeveer 2 keer per jaar kwam. Het Kinderrechtencollectief staat onder voorzitterschap van DCI, dat tevens het secretariaat van het KRC voert.

Interdepartementaal overleg

Het Kinderrechtencollectief, onder voorzitterschap van DCI, voert in beginsel tweemaal per jaar overleg met de Interdepartementale Werkgroep Kinderrechten (IWK) die onder roulerend voorzitterschap staat van de ministeries van VWS en van Justitie. In 2004 is op 17 juni overleg gevoerd; het najaarsoverleg is doorgeschoven naar begin 2005.

Op 18 februari 2004 heeft een bijzonder overleg tussen de IWK en het KRC plaatsgevonden naar aanleiding van het uitbrengen van de 'Concluding Observations' van het VN-Comité inzake de Rechten van het Kind over de implementatie van het IVRK in Nederland.

Kinderen en ontwikkelingssamenwerking

Na een overleg eind 2003 van het KRC met minister Van Ardenne van Ontwikkelingssamenwerking is gezamenlijk besloten een Kennisforum over Kinderen en Jongeren in het ontwikkelingssamenwerkingbeleid in te stellen: een vorm van beleidsbeïnvloedende informatie-uitwisseling. Als thema's zijn door het ministerie met name genoemd: OVC (Orphans and Vulnerable Children in het kader van de HIV-AIDS-problematiek, het onderwijs voor kansarme kinderen en jeugdparticipatie. .

1.1.3 Activiteiten Kinderrechtencollectief

Website Kinderrechten

De website van het Kinderrechtencollectief (www.kinderrechten.nl) die vanaf 2002 operationeel is, is in 2004 verder uitgebouwd. Gelijktijdig bleek al de noodzaak om de website op een andere manier te gaan construeren. Dat leidde tot plannen die in 2005 gerealiseerd moeten worden.

Op de website staat informatie voor zowel kinderen als volwassenen over de rechten van het kind. Daarnaast staan er berichten op, is er een speciale hoek voor informatie over de kinderombudsman, een speciale hoek voor documentatie over de Nederlandse rapportage kinderrechten en is er een speciale koppeling met de website van Kidzwise. Nieuws en berichten worden zoveel mogelijk bijgehouden. Daarnaast wordt er veel doorgelinkt naar andere sites. Door website marketing toe te passen wordt er voor gezorgd dat de naam van de website zo hoog mogelijk in de zoekmachines terechtkomt. De site blijkt een goede naamsbekendheid te hebben.

Rapportage IVRK

In januari 2004 besprak het VN-Comité inzake de Rechten van het Kind het rapport dat de Nederlandse regering in maart 2002 had opgesteld als tweede rapport na het (eerste) initiële rapport uit 1997.

In oktober 2003 is een delegatie van het Kinderrechtencollectief (waaronder een jongerenvertegenwoordiging) door het Comité in een 'closed presessional meeting' ontvangen en in de gelegenheid gesteld kritiekpunten aan te dragen over de toepassing van kinderrechten in Nederland.

Ter voorbereiding van het gesprek van de regeringsdelegatie met VN-Comité was het Kinderrechtencollectief uitgenodigd voor een briefing-werklunch op 14 januari 2004 met de delegatieleider, staatssecretaris Ross-van Dorp van VWS.

Tijdens de zitting van het Comité met de Nederlandse regering in januari 2004 was de taak van het KRC beperkt tot luisteren en lobbyen. Ook nu waren er jongeren in de delegatie opgenomen.

Op 31 januari 2004 zijn de 'Concluding Observations' gepubliceerd. Dat was voor het KRC aanleiding voor een snelle reactie naar de pers, die overigens niet in goede aarde viel bij de ambtenaren van de betrokken ministeries.

Het KRC heeft commentaar geleverd voor het Nationaal Actieplan Kinderen (NAP) dat de Nederlandse overheid in 2004 heeft opgesteld. Dit NAP omvat de reactie van de Nederlandse

regering op het Outcome Document van de VN-kindertop van mei 2002 en de 'Concluding Observations' van het VN-Comité inzake de Rechten van het Kind.

Kidzwise

Het project Kidzwise stimuleert activiteiten door kinderen en jongeren gericht op kinderrechten. Kinderen worden uitgenodigd om hun ideeën voor activiteiten in te dienen. Kidzwise is een nieuwe vorm om kinderrechten te promoten ter vervanging van het Kinderrechtenfestival dat vanaf 1995 jaarlijks is georganiseerd. Dit eerste jaar van Kidzwise zijn de negen beste ideeën geselecteerd. De kinderen van deze actie werden uitgenodigd op de Masterclass Party op 27 oktober 2004 waar zij door middel van workshops zijn klaargestoomd om hun idee daadwerkelijk uit te voeren. In de maand november zijn de acties uitgevoerd, met groot succes. Het hele traject is gevolgd en in beeld gebracht door BlinQ, het kinderenprogramma van de EO. Daarnaast is er veel aandacht geweest van regionale media. Alles over Kidzwise kan gevolgd worden via www.kidzwise.nl. Het Kinderrechtencollectief zit in de stuurgroep en is specifiek verantwoordelijk geweest voor het maken van de website, het schrijven van het handboek en het bezoeken van acties in het land.

Cursus kinderrechten voor professionals

In 2004 is er een brainstormbijeenkomst gehouden en een pilot-cursus jeugdzorg met 20 deelnemers. Deelnemers kwamen van Bureaus Jeugdzorg, Raad voor de Kinderbescherming en jeugdzorginstellingen. Trainers kwamen van DCI, Raad voor de Kinderbescherming, jeugdzorginstelling De Rading en Bureau Van Montfoort. Op basis van de evaluatie wordt de cursus verder uitgebouwd door DCI in het volgende jaar. Een handleiding op basis van de pilot-cursus is gereed. Ook zijn in 2004 de voorbereidende contacten gestart om een cursus kinderrechten voor het onderwijsveld ten uitvoering te nemen.

'Verzamelmap' en 'verdiepingsmateriaal' Kinderrechten

Onder de termen 'verzamelmap rapportage kinderrechten in Nederland voor jongeren' en 'verdiepingsmateriaal kinderrechten voor jongeren' zijn twee projecten geformuleerd en met de IWK besproken: deze twee projecten zijn in de uitvoering tot één project gecombineerd. In 2004 is het product 'informatiemap kinderrechten voor jongeren' ontwikkeld en uitgevoerd. 12 informatiebladen over een reeks van kinderrechten thema's, waaronder over de Nederlandse rapportage, zijn samengesteld en in één map samengebracht. Deze map wordt ter beschikking gesteld van mediatheken van scholen van het voortgezet onderwijs, aan openbare bibliotheken, en komt medio 2005 op de website www.kinderrechten.nl te staan. Het materiaal is geschikt voor het schrijven van werkstuk en het voorbereiden van een spreekbeurt.

Scholentoer

De Nederlandse Jeugdraad, partner van het Kinderrechtencollectief, is belast met de uitvoering van een 'scholentoer'. Samen met verschillende andere partners is de tour voorbereid en in uitvoering genomen. VMBO-scholen worden bezocht door gastdocenten die met jongeren in discussie zullen gaan over kinderrechten en over de mogelijkheden om als jongere vrijwilligerswerk te doen voor kinderrechten-organisaties.

1.1.4 Leerstoel Kinderrechten

DCI-NL heeft een bijzondere leerstoel kinderrechten aan de Vrije Universiteit van Amsterdam ingesteld. Met de leerstoel zal meer (academische) belangstelling gegenereerd worden voor kinderrechten. Per 1 januari 2003 is mr. dr. Jan Willems benoemd tot bijzonder hoogleraar Rechten van het Kind in het perspectief van de internationale mensenrechten. Kinderrechten-hoogleraar Jan Willems is als toegevoegd lid aan de KRC-delegatie in januari 2004 mee geweest naar Genève naar de zitting van het Comité voor de Rechten van Kind betreffende de Nederlandse rapportage.

1.1.5 Kinderrechtenhuis

DCI en ECPAT zijn nauw betrokken bij de plannen om te komen tot een Nederlands Kinderrechtenhuis, te vestigen in het 17e eeuwse gebouw van het Heilige Geest Weeshuis in Leiden. Partners voor het Kinderrechtenhuis zijn de Leidse jeugdhulpverleningsinstelling Cardea, het ROC van Leiden, het International Child Development Initiative, DCI-ECPAT en de Stichting Heilige Geest of Arme Wees- en Kinderhuis. Er is op 25 augustus 2004 een *Stichting ter Ondersteuning van het*

Kinderrechtenhuis opgericht, de directeur van DCI-ECPAT zit in het bestuur. De contacten met de Gemeente Leiden, eigenaar van het gebouw, gaan langzaam maar zeker in de goede richting.

1.1.6 DCI-Internationaal secretariaat

De DCI-directeur is in oktober 2003 penningmeester van het bestuur DCI-IS geworden op verzoek van de voorzitter en andere leden van het bestuur. Hij heeft de bestuursvergadering van 24-26 november 2004 bijgewoond. In deze bijeenkomst werden onder meer de voorbereidingen van International General Assembly van DCI en het congres over jeugdstrafrecht eind juni 2005 in Bethlehem besproken.

Van 22-23 november 2004 heeft DCI IS, ter gelegenheid van 25 jaar DCI, een congres georganiseerd over de "right based approach to children". DCI-NL was aanwezig, heeft een rondetafelgesprek voorgezeten en de internationale campagne Kids behind Bars gepresenteerd.

1.1.7 Education Children's Rights in Ukraine

Van 2002 tot 2005 werkt DCI-NL in de Oekraïne, in samenwerking met de Oekraïense partner All-Ukrainian Committee for Children's Rights, aan het project 'Educating Children's Rights in Ukraine'. Het project is erop gericht voorlichting te geven over kinderrechten aan mensen werkzaam in de educatieve sector in Oekraïne. In het project wordt ook intensief samengewerkt met het Ministerie van Onderwijs en het Ministerie van Familie- en Jeugdzaken. Het project wordt financieel ondersteund door het Matra-programma van het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken.

In 2004 is omslag gemaakt van bewustwordingsseminars naar train de trainerseminars: dit was een moeizaam proces. Eind maart/begin april en in oktober/november vonden in Kiev en Dnjepropetrovsk train de trainerseminars plaats voor onderwijzers. Dat ging heel goed en was zeer succesvol. Het teaching manual is klaar en ligt bij het Ministerie van Onderwijs in Oekraïne ter beoordeling, een reactie wordt verwacht in 2005.

In oktober zijn de terugkomdagen gehouden voor onderwijzers met als doel het opbouwen van een netwerk. Qua aantal deelnemers viel het tegen, maar qua inhoud waren de terugkomdagen succesvol. Er kwam goede feedback over de cursus en het materiaal vanuit het veld.

1.1.8 African Child Policy Forum (ACPF)

DCI beheert financieel en inhoudelijk het African Child Policy Forum-project. Er is een medewerker in dienst van DCI uitgezonden naar Ethiopië als senior program advisor.

- De meeste tijd van ACPF is dit jaar gaan zitten in het ontwikkelen van projecten en het gefinancierd krijgen van deze projecten, zoals onder andere het Child Legal Defence Centre.
- In mei 2004 is een groot pan-Afrikaans congres gehouden over de rechten van het kind in Afrika. DCI was aanwezig.

1.1.9 African Network of Young Peace Builders (ANYP)

DCI beheert financieel en inhoudelijk het African Network of Young Peace Builders project. Er is een medewerker in dienst van DCI uitgezonden naar Ethiopië: Ives Bonzi als project advisor Youth met als doel het uitvoeren van een jongerenparticipatieproject gericht op bevordering van de vrede in Afrika in de vorm van het opzetten van een platform/netwerk van actieve jonge mensen en jongerenorganisaties.

Ives Bonzi is na 4 maanden door het ACPF teruggestuurd naar Nederland wegens onverenigbare conflicten tussen de partners. Hij heeft de laatste twee maanden van zijn contract gewerkt op het kantoor van DCI. Daar heeft hij een rapport gemaakt over zijn activiteiten voor het project ANYP en de Youth Unit van het ACPF.

1.1.10 Kinderontvoering en adoptie

Stan Meuwese heeft als deskundige aan bijeenkomsten van de ad-hoc werkgroepen kinderonvoering en adoptie bijgewoond onder leiding van de Centrale Autoriteit op het ministerie van Justitie.

Op 3 juni heeft OSR Juridische Opleidingen op initiatief van DCI een cursus over internationale kinderonvoering georganiseerd voor advocaten.

1.1.11 Informatie activiteiten

Tijdschrift voor de Rechten van Het Kind

Het Tijdschrift voor de Rechten van het Kind (TRK) is in 2004 drie keer verschenen. Het eerste nummer was een nummer met een extra katern van 16 pagina's over de rapportage aan het Comité voor de Rechten van het Kind. Het laatste nummer was een speciaal nummer over Kindermishandeling een dubbelnummer met het Tijdschrift voor de Rechten van de Mens. Het TRK is in 2004 voor het laatst uitgegeven samen met de Vlaams sprekende afdeling van Belgische DCI-sectie. De Kinder- en Jongerenrechtswinkels verzorgen in ieder nummer een katern met hun ervaringen en berichten. De redactie bestaat uit G. Cardol, M. Drooglever Fortuyn, L. Haarsma, M. Kaandorp, J. Kok, T. Liefwaard, S. Meuwese en F. de Vries (eindredacteur).

Deelname overige festivals

In januari 2004 was DCI-ECPAT present op het Kidstuff event, een beurs voor kinderdagverblijven en basisonderwijs in Jaarbeurs in Utrecht.

In juni 2004 nam DCI-ECPAT zoals gebruikelijk deel aan het Festival Mundial, een buitenfestival met informatie over cultuur en internationale samenwerking in Tilburg.

1.1.12 Handboek Internationaal Jeugdrecht

Een handboek over internationaal jeugdrecht voor advocaten, kinderrechtshouders, officieren van justitie en beleidsmakers. Het Handboek Internationaal Jeugdrecht zal in vijf hoofdstukken (jeugdrecht algemeen, familierecht, vreemdelingenrecht, jeugdstrafrecht en exploitatie van kinderen) de relevante internationale verdragen en documenten bevatten, die betrekking hebben op de positie van minderjarigen.

In 2004 is met veel inzet door vrijwel alle DCI-ECPAT-stafleden een groot aantal bijdragen geproduceerd. De wetenschappelijke begeleiding is in handen van medewerkers van de Juridische Faculteit van de Vrije Universiteit. Er is ook een adviesgroep gevormd bestaande uit deskundigen uit de sfeer van juridische beroepsgroepen en opleidingsinstellingen. Bij het handboek hoort een website waarop informatie over nieuwe ontwikkelingen, nieuwe literatuur en jurisprudentie worden geplaatst deze zal in 2005 gekoppeld worden aan www.kinderrechten.nl. In 2005 wordt het uitgegeven door uitgeverij Ars Aequi in Nijmegen.

1.1.13 Kinderrechtenkaartspel

DCI heeft in het kader van de lokale activiteiten het kinderrechtenkaartspel ontwikkeld en geproduceerd. Dit spel kan gespeeld worden met kinderen van 8 tot en met 15 jaar. Het is speciaal ontwikkeld voor gebruik in het lokale jeugdwerk. Naast dit spel is een ideeënboekje gemaakt voor activiteiten over kinderrechten.

1.1.14 Het kinderrechtenverdrag voor ouders verklaard

In samenwerking met de Vereniging Ouders voor Kinderen wordt een 'vertaling' gemaakt van het IVRK voor ouders. Hiervoor is een freelance schrijfster ingehuurd en het eerste concept is klaar en besproken met de opdrachtgevers. In 2004 is een eerste concept van de brochure geschreven.

1.2 Domein 2: Uitbuiting, mishandeling en verwaarlozing van kinderen

1.2.1 Uitbuiting, mishandeling en verwaarlozing - algemeen

Onder 'Uitbuiting, mishandeling en verwaarlozing - algemeen' vallen de activiteiten die gebeuren onder de noemer ECPAT die niet gedekt worden door projecten. Bovendien worden hieronder activiteiten genoemd in het kader van 'Zorg om Jeugdzorg'.

ECPAT internationaal netwerk

ECPAT-NL levert een belangrijke bijdrage aan het Europees en internationaal ECPAT netwerk:

- Op uitnodiging van ECPAT International is het Europese trafficking onderzoek gepresenteerd in Moskou (50 deelnemers) en Istanbul (40 deelnemers) in Maart.
- ECPAT-NL heeft deelgenomen aan de Europese ECPAT meeting in mei in Bonn en in Oktober in Rome.
- Er komt een Yokohama review voor Europa in 2005 om te kijken wat er in Europa is gebeurd sinds het Tweede Wereldcongres tegen seksuele uitbuiting van kinderen in 2001. Deze meeting vindt plaats samen met de Europese consultatie voor de UN Study on Violence. ECPAT-NL heeft deelgenomen aan een voorbereidingsbijeenkomst namens ECPAT International voor de Yokohama Review in november georganiseerd door de Council of Europe.
- Als coördinator van de ECPAT Europe law enforcement group heeft ECPAT-NL in Straatsburg bij de Raad van Europa deelgenomen aan een expertmeeting trafficking in minors als bijdrage aan de discussie over een Verdrag van de Raad van Europa ten aanzien van aanpak Mensenhandel (CAHTEH).
- ECPAT-NL heeft zitting in het ECPAT International Credentials Committee, dat aanvragen beoordeelt van organisaties om lid te worden van het ECPAT netwerk, en is als zodanig ook betrokken bij het ontwikkelen van Network Development Strategy voor ECPAT International. Uit dien hoofde is deelgenomen aan de ECPAT International bestuursvergadering in oktober in Parijs
- Er is geregeld overleg met de directie en met de voorzitter van ECPAT International.

ECPAT Nederland netwerk

Door het opzetten van een elektronische ECPAT NL nieuwsbrief, waarvan in 2004 drie edities zijn gepubliceerd en gedistribueerd, is het ECPAT netwerk in Nederland versterkt en zijn activiteiten van ECPAT NL meer voor het voetlicht gebracht. Er is een nieuwe ECPAT Nederland website ontwikkeld die vanaf december 2004 online is.

Platform jeugdprostitutie

Via het Platform jeugdprostitutie en leden daarvan wordt een netwerk onderhouden van organisaties die actief zijn op het terrein van jeugdprostitutie in Nederland, met name in opvang, hulpverlening en preventie. Deze samenwerking heeft geleid tot de oprichting van een Informatiepunt jeugdprostitutie, ondergebracht bij Transact, dat begin 2005 van start gaat.

Er is een presentatie verzorgd over de aanpak van jeugdprostitutie in (inter)nationaal perspectief op een expertmeeting over jeugdprostitutie en de rol van de lokale overheid, georganiseerd door STADE samen met het Platform jeugdprostitutie in maart 2004 in Utrecht

Expert meeting Kinderhandel

Er is een expertmeeting georganiseerd over handel in minderjarigen samen met Bureau Nationaal Rapporteur Mensenhandel in september 2004, met presentaties en workshops. Het thema was: noodzaak landelijke regie bij tegengaan probleem en uitvoering op lokaal niveau. Er is deelgenomen door circa zestig mensen (politie, hulpverlening, overheid). De aanbevelingen uit deze expertmeeting zijn verstuurd met een brief gezamenlijk ondertekend door het Bureau Nationaal rapporteur Mensenhandel en ECPAT naar het ministerie van justitie o.a. als bijdrage aan de totstandkoming van het Nationaal Actieplan aanpak Mensenhandel.

Bestrijding Kinderporno

ECPAT-NL neemt deel aan bestuur van Meldpunt kinderporno (zie ook www.meldpunt.org).

Financiering van het meldpunt is gewaarborgd voor komende 2 jaar (2004-2005), door het Ministerie van Justitie en via het Safer Internet Program van de Europese Commissie. Met het Meldpunt vindt een discussie plaats over het opzetten van een meldpunt kinderporno bij de politie. ECPAT neemt deel aan de zeswekelijkse vergaderingen van Meldpunt Kinderporno met de specialisten kinderporno op internet van de Directie Recherche van Korps Landelijke Politiediensten Diensten (KLPD).

Kinderen en veilig internet

Meldpunt is samen met ECPAT-NL bezig aan een vernieuwde SurfSafe campagne (www.surfsafe.nl): voorlichting aan kinderen, jongeren en hun opvoeders over veilig gebruik van internet door kinderen: gereed in 2005.

ECPAT-NL neemt deel aan de Projectgroep Veilig Internet voor Kinderen, samen met internet serviceproviders en chat service providers. Voornaamste doelen zijn het ontwikkelen van richtlijnen voor chat aanbieders en voorlichtingsactiviteiten met behulp van ISP's, chat aanbieders, het onderwijskanaal. Resultaten worden verwacht in 2005.

SOS Vogelvrij

In 2004 is enige energie besteed aan het ondersteunen van een initiatiefgroep die meer maatschappelijk- en politieke aandacht wilde genereren ten behoeve van de positie met kinderen die gehandicapt zijn door auditieve en communicatieve beperkingen. Mede naar aanleiding van een aantal incidenten van seksueel misbruik waarbij dove kinderen betrokken waren is overleg gevoerd met Tweede-Kamerleden en is er aandacht geweest voor deze problematiek in de media.

Zorg om Jeugdzorg

Een groep betrokken professionals heeft onder leiding van DCI-ECPAT een manifest besproken met als werktitel 'zorg om jeugdzorg'. De inhoudelijke uitkomst van deze beraadsgroep is door DCI-ECPAT gebruikt als grondslag voor diverse reacties in de richting van de politiek in het kader van de parlementaire discussie over de wet op de jeugdzorg. Uiteindelijk heeft de Eerste Kamer het wetsontwerp in april 2004 aanvaard; de Wet op de jeugdzorg treedt per 1 januari 2005 in werking.

1.2.2 RAAK

De Stichting RAAK is een onafhankelijke stichting, mede opgericht vanuit DCI. DCI is vertegenwoordigd in het RAAK-bestuur en voert het secretariaat van RAAK.

Op 23 maart 2004 zijn de vier RAAK-Regio's (Amsterdam Noord, Westelijke Mijnstreek, Flevoland en Zaanstreek/Waterland) officieel van start gegaan (voorbereidingen zijn begonnen op 1 juli 2003). Het doel in de regio's is om de werkwijze van instellingen die met ouders en kinderen werken zo aan te passen, te verbeteren en aan te vullen dat een effectieve aanpak van kindermishandeling mogelijk is. Dit is te realiseren:

- door middel van een opvoedingsondersteunend aanbod voor alle ouders dat leidt tot een effectieve preventie van mishandeling van kinderen;
- en door een systeem van signalering van voorkomende gevallen van kindermishandeling op te zetten waardoor signalen van mishandeling eerder worden opgevangen.

Het streven van RAAK is op termijn het aantal regio's uit te breiden over het gehele land. De begeleiding van deze projecten is in handen van adviesbureau CO-ACT (prof. dr. J. Hermanns) en M. ter Meulen. Het evaluatieonderzoek wordt uitgevoerd door Bureau Van Montfoort.

Met het oog op de Regio RAAK projecten is op de RAAK-website (www.raak.org) een speciaal onderdeel geopend: www.samenopvoeden.nl. De activiteiten van RAAK worden door DCI ondersteund. Een stafmedewerker beheert het secretariaat van RAAK. Veel hulpvragen, klachten over de jeugdzorg en algemene vragen over kindermishandeling worden door het secretariaat behandeld. Het Regio Raak project wordt door DCI organisatorisch en administratief begeleid.

1.2.3 Geheim Geweld

Er is een kaartenactie georganiseerd gericht aan premier Balkenende met de oproep om de wachtlijsten in de jeugdzorg aan te pakken en de kwaliteit van de zorg te verbeteren. De kaart werd tijdens de themawEEK Geheim Geweld op Net Drie verspreid via de VPRO-gids en VARA-TV Magazine. Ondertekenaars van de actiekaart zijn Plan Nederland, Stichting Kinderpostzegels Nederland, NIZW Jeugd, RAAK, ECPAT en DCI. In 2005 zal opvolging gegeven worden aan de campagne: vragen om opnemen in Burgerlijk Wetboek van het verbieden van geweld als onderdeel van de opvoeding, vragen om reguliere opvoedingsondersteuning voor iedere opvoeder.

1.2.4 HOUSE

Er zijn in 2004 vier nummers van de House-krant gemaakt (nr. 29-32), de infokrant voor jongeren in tehuizen. House blijkt de enige vorm van informatievoorziening te zijn die voor (bepaalde groepen) jeugdigen in de residentiële jeugdzorg beschikbaar is. HOUSE verschijnt in een oplage van 5500-6000 exemplaren; de doelgroep zijn alle jongeren in tehuizen (gesloten en niet-gesloten) tussen 12 en 18 jaar.

1.2.5 Violence against Children

Het verrichten van een inventarisatie van het Nederlandse beleid aangaande geweld jegens minderjarigen in gesloten jeugdinrichtingen ten behoeve van de Conferentie voor de UN Study on violence against children die van 5-7 juli 2005 plaatsvindt in Ljubljana. Unicef-Nederland heeft DCI-NL benaderd om de uitvoering te doen van een vergelijkend onderzoek van geweld jegens minderjarigen in instituties. Dit is een onderdeel van de grote VN-studie `Violence against children`. Dit rapport wordt in 2006 gepresenteerd.

Voor Nederland is gekozen voor gesloten jeugdinrichtingen er wordt een overzicht gemaakt van alle regelgeving en er worden gesprekken gevoerd met mensen uit de praktijk. De studie zal begin 2005 klaar zijn.

1.2.6 Joint East West Multi stakeholder training programme on trafficking in children for sexual purposes in Europe (Trafficking III)

Het Joint East West Multi stakeholder training programma over handel en (seksuele) uitbuiting van kinderen in Europa heeft als doel het ontwikkelen van een basis trainingsmanual en programma (Engelstalig), het testen van en geven van training, en trainen van trainers in tien Centraal en Oost Europese landen.

Dit is het derde deel van het ECPAT Europe trafficking programma en zal zich richten op training van professionals in Oost en Centraal Europa op het gebied van wetgeving, kinderrechten en kinderverzorg rondom handel van minderjarigen. Bovendien wordt hiermee een samenwerking van gouvernementele, internationale organisaties en NGO's bevorderd, nodig om internationale kinderhandel tegen te gaan.

De project partner zijn NGO's uit het ECPAT netwerk in 19 landen in Oost, Centraal en West Europa, het merendeel gekend via het project Joint East West Research on Trafficking in Children for sexual services in Europe.

1.2.7 Joint East West Research on Trafficking in children for sexual purposes in Europe – the sending countries

Het door het STOP II-programma van de Europese Commissie en de Oak Foundation gefinancierde onderzoeksproject 'Joint East West research in Trafficking in children for sexual purposes in Europe: the sending countries' is van start gegaan in december 2002 en afgerond op 31 maart 2004.

- Het onderzoek in Centraal en Oost Europa is succesvol afgerond en goed ontvangen Het rapport met aanbevelingen is op 23 maart 2004 in Belgrado aangeboden aan Helga Konrad, toenmalig voorzitter Stability Pact Taskforce on Trafficking in human beings en huidig Speciaal Internationaal Vertegenwoordiger Mensenhandel voor de OVSE. In 2004 zijn meer dan 800 rapporten en 600 CD-Roms verspreid via de partners in alle 16 deelnemende landen, tijdens presentaties en via de contacten opgedaan tijdens de expertmeetings en presentaties.
- Het onderzoek is eind april 2004 gepresenteerd aan Europeparlement met een ronde tafel discussie in Brussel in het parlement, 25 deelnemers van Europeparlement, Europese Commissie, Internationale organisaties en NGO's waren daarbij aanwezig.
- Verder is gelobbyd door het geven van presentaties o.a. bij Europol (Den Haag, april 2004, 40 deelnemers, uit alle EU lidstaten) en bij de Nederlandse projectgroep Prostitutie en mensenhandel van de politie (Warnsveld, mei 2004, 30 deelnemers, projectleiders regionale prostitutie en Mensenhandel teams).

Partners voor de West-Europese landen waren: ECPAT-België, ECPAT-Duitsland, ECPAT-Frankrijk, ECPAT-Finland, ECPAT-Italië, ECPAT-UK, ECPAT-Noorwegen en ECPAT-Nederland/DCI-NL. De Oost-Europese partners zijn in het eerste stadium van het project geïdentificeerd door de West-Europese partners. De Oost-Europese partners zijn: Children's Human Rights Centre (Albanië), Children not for Abuse (Wit-Rusland), RadioVision, (Tsjechische Republiek), National Institute for

Health Development (Estland), Centre for the Prevention of Trafficking in Women (Moldavië), Save the Children (Roemenië), Saint-Petersburg NGO for social projects Stellit (Rusland) en All-Ukrainian Committee for Children's Rights (Oekraïne).

ECPAT-Nederland was als twin gekoppeld aan het All Ukrainian Committee for Children's Rights.

In Nederland is een update gemaakt van de situatie zoals beschreven in het eerste rapport uit 2001 over handel in kinderen voor seksuele doeleinden, dat met name ging over de bestemmingslanden in West-Europa.

1.2.8 Gedragscode reisindustrie: aanpak Kindersekstoerisme (Code of conduct)

Met betrekking tot de bestrijding van kindersekstoerisme zijn er allerlei activiteiten geweest onder andere in het kader van de Code of Conduct (gedragscode) ter bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting in het toerisme. Het Code of Conduct project betreft het creëren en verbreden van een draagvlak voor een gedragscode voor de reisindustrie zowel binnen als buiten Nederland in samenwerking met Europese en internationale ECPAT-partners en de ECPAT International Tourism Desk. Activiteiten en resultaten waren de volgende:

- Op de Vakantiebeurs in januari 2004 was een ECPAT-NL stand, waar 10.000 labelfolders verspreid zijn.
- Voor de Vakantiebeurs 2005 is een geheel nieuwe stand en labelfolder ontwikkeld.
- Er zijn gesprekken geweest met zeven touroperators (TO's), waaronder Thomas Cook (de een na grootste TO van Nederland) en er is regelmatig contact met 3 andere TO's over activiteiten ter bestrijding van kindersekstoerisme, ook is geregeld overleg met het ANVR, brancheorganisatie voor reisondernemingen.
- Voor TO's en hun personeel is informatie materiaal ontwikkeld, vaak op grond van specifieke wensen.
- ECPAT-NL neemt deel aan de Taskforce to protect children from sexual exploitation in tourism van de World Tourism Organisation. Meetings vonden plaats in Berlijn op 13 maart en in Londen op 8 november.
- Voorbereiding heeft plaatsgevonden van werk aan de Code of Conduct in Gambia en Kenia, met lokale en internationale partners, activiteiten zijn ter plekke uitgevoerd en er is ondersteuning aan lokale partners gegeven, zowel financieel als inhoudelijk.
- In 2004 is de landelijke wedstrijd 'Weg met Kindersekstoerisme' georganiseerd voor MTRO's (Middelbare Toerisme en Recreatie Opleidingen), waarvan gastcolleges een onderdeel zijn. Winnar in 2004 was ROC Vianen met het idee van strandbal. In 2004 was grote belangstelling van MTRO's voor de wedstrijd, in totaal namen 12 scholen deel.. Ook bij het Nederlands Luchtvaart College zijn gastcolleges gegeven. OAD Reizen zal de wedstrijd voor drie jaar ondersteunen en bij de uitvoering van de wedstrijd betrokken zijn. Dit als onderdeel van hun Code of Conduct beleid.
- ECPAT-NL is Lid van het Platform voor duurzaam toerisme (IDUT): er zijn vier bijeenkomsten per jaar en er wordt jaarlijks een conferentie rond duurzaamheid en toerisme georganiseerd. ECPAT-NL heeft een artikel geschreven over het internationaal juridisch kader waarbinnen de Code of Conduct gezien wordt voor de IDUT partners.
- ECPAT-NL heeft geregeld contact met journalisten (Zembla, Net werk, KRO Radio 1). Het resultaat was de uitzending van een Zembla documentaire over kindersekstoerisme naar Brazilië op 2 september 2004, waarvoor ECPAT Nederland inhoudelijke kennis en contacten geleverd had.
- Er zijn gesponsorde advertenties ter bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting in toerisme in verschenen in inflightmagazines van Martinair, Dutchbird en Exel Aviation.
- Vanaf december start met behulp van een grote lichtbak (4,5m x 0,85 m) een reclame campagne op Schiphol van ECPAT Nederland, waarin reizigers en de reisindustrie gewezen wordt op de problematiek van kinderprostitutie in relatie tot reizen. Daarnaast heeft Schiphol aangeboden dat wij van de lege ruimte van reclameborden verspreid op Schiphol gebruik mogen maken wanneer die gelegenheid zich voordoet.
- Dankzij DCI-NL is via een civielrechtelijke procedure een Nederlandse kindersekstoerist (veroordeeld in 1995 tot 5 jaar cel) tot het betalen van een schadevergoeding aan zijn Filippijnse slachtoffer (nu 21 jaar, ten tijde van het misdrijf 12 jaar) van 3,069 Euro.
- Bij de overheid voert ECPAT Nederland uitvoerig lobby bij verschillende departementen voor meer aandacht voor kindersekstoerisme, naleving van wetgeving, de rol van de overheid in preventie van misbruik van minderjarigen door Nederlanders in het buitenland en lobby voor meer actieve rol van de overheid in het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen van de reisindustrie.

- Door een tip van ECPAT Nederland over een Duitse website die dubieuze reizen aanbood naar Brazilië, is een organisatie opgerold die zich bezig hield met menshandel.
- De website van ECPAT Nederland bevat uitgebreide informatie voor touroperators over de Code of Conduct.
- In samenwerking met ECPAT-NL heeft ACCOR een presentatie verzorgd over de samenwerking tussen ECPAT en ACCOR in het kader van de Code of Conduct als voorbeeld van 'good practice', op de Europese conferentie over Corporate Social Responsibility georganiseerd door de Nederlandse overheid van 7-9 november 2004 in Maastricht. ACCOR-ECPAT is genoemd als eerste in een lijst van goede voorbeelden van CSR in de speciale uitgave van het blad People, Planet Profit.

1.2.9 Prostitutie minderjarigen en uitbuiting van Ama's

Er is een onderzoek naar handel en (seksuele) uitbuiting van minderjarigen in Nederland gestart in mei, dat wordt uitgevoerd samen met Unicef. Een Peer research pilot is hiervan onderdeel, deze wordt uitgevoerd samen met Stichting Alexander, voor psychische ondersteuning is gebruik gemaakt van Pretty Woman.

Eind augustus 2004 heeft Unicef samen met ECPAT enkele voorlopige resultaten gepresenteerd in het rapport 'Ongezien, Ongehoord' over het bestaan van kinderhandel voor andere doeleinden dan prostitutie en de nodige aandacht in de media gegenereerd. Ook een persbericht van Plan in combinatie met een speciale Plan Nieuwsbrief in augustus, gemaakt in overleg en samenwerking met ECPAT-NL, over het thema handel en uitbuiting van kinderen heeft de nodige media aandacht gekregen. Onder andere in het Parool, de Volkskrant, teletekst, radio 1 journaal en regionale kranten.

Er is in dit kader deelgenomen aan diverse conferenties en expertmeetings:

- Brussel EU Expertmeetings over Trafficking in Human Beings op 26 mei 2004.
- Conferentie in Rome op 8 oktober over handel van minderjarigen, georganiseerd door ECPAT Italië in samenwerking met de Italiaanse regering. ECPAT Nederland heeft hier een presentatie verzorgd van het Joint East West research on trafficking in minors for sexual purposes in Europe. Ongeveer 100 deelnemers, veelal Italiaanse overheid, Italiaanse NGO's, IO's en partners van het project/ECPAT netwerk.
- EC Expert meeting Draft report Expertgroup on Trafficking in Human Beings 26 oktober in Brussel.
- Conferentie STOP Trafficking Terre des Hommes Osnabruck 2-4 november.
- Children and Trafficking Expertmeeting OSCE 6-7 december.
- Straatsburg CoE Expertmeetings 23-25 juni en 15-18 november.
- Trafficking workshop en presentatie in Brussel 'Myths and realities concerning Child Trafficking', 2-3 december 2004.

Eind 2004 hadden circa 200 interviews plaatsgevonden, en was het peer research nagenoeg klaar. De publicatie van de resultaten van het onderzoek naar handel en (seksuele) uitbuiting van minderjarigen worden verwacht in de loop van 2005.

1.2.10 Meisjesbesnijdenis (FGM)

Begin 2004 is de VU-studie over meisjesbesnijdenis verschenen, waarin DCI verantwoordelijk was voor het juridische hoofdstuk. Inmiddels is een voorstel uit dit hoofdstuk (over de extraterritoriale werking van het besnijdenisverbod, 300 Wetboek van Strafrecht) als amendement in de wet opgenomen. Op 6 februari 2004 in samenwerking met een aantal andere organisaties waaronder Pharos, Federatie Somalische Associaties in Nederland, VON en World Population Foundation is de 'Dag tegen Vrouwenbesnijdenis' georganiseerd. 6 februari is in 2003 door het Inter African Committee uitgeroepen tot 'International Day of Zero Tolerance to FGM'. Doel was m.n. om aandacht te vragen van de politiek voor de aanpak van meisjesbesnijdenis in Nederland.

- Medeorganisator van de 'Dag tegen Vrouwenbesnijdenis' op 6 februari 2005 die dit jaar voornamelijk gericht zal zijn op het informeren van migrantengroepen die uit landen komen waar meisjesbesnijdenis traditie is.
- DCI heeft zich aangesloten bij EuroNet-FGM, een Europees netwerk van organisaties die zich allen bezig houden met uitbanning van meisjesbesnijdenis.

- In april 2004 is er een overleg geweest met PvdA-kamerlid Khadija Arib over mogelijkheden en wenselijkheid voor invoering van een controlesysteem waarbij jaarlijks meisjes gecontroleerd worden of ze besneden zijn. Dit naar aanleiding van een voorstel van VVD-kamerlid Hirsi Ali.

1.2.11 Kinderarbeid

DCI-ECPAT heeft de voorbereiding en begeleiding gedaan van de jongerendeleгатie naar het Eerste Kinderwereldcongres over Kinderarbeid in Florence van 8 mei t/m 13 mei 2004. Het congres werd georganiseerd door de Global March against Child Labour

DCI-ECPAT is vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting IREWOC die wereldwijd onderzoek doet naar kinderarbeid.

1.2.12 Quick scan jeugdzorg

In 2003 heeft DCI een gedeeltelijke financiering ontvangen voor een quick scan getiteld 'Wat heeft de jeugdzorg in Nederland te bieden aan 'illegale' kinderen?' Stichting Wees een Zegen heeft in dit kader € 8.000 toegezegd. De totale kosten voor deze Quick scan worden geraamd op € 16.379. Omdat de dekking nog niet rond is, is het project nog niet gestart.

1.3 Domein 3: Kinderen in conflict met de wet

1.3.1 Kinderstrafrecht algemeen

DCI heeft o.a. samen met het Kinderrechtencollectief kritiek geuit op het bij elkaar plaatsen van jongeren in één gesloten justitiële jeugdinstelling op basis van familierecht (OTS) en van strafrecht. In het NGO-rapport (zie 3.1.2) voor het Comité inzake de Rechten van het Kind is zorg geuit en in het rapport 'Kids Behind Bars' (zie 3.3.2) wordt een oproep gedaan om de jongeren die problemen veroorzaken en de jongeren die in problemen zijn niet samen te plaatsen, omdat dat voor beide partijen negatieve uitwerkingen kan hebben.

1.3.2 Child Protection 2005

DCI-ECPAT is in 2004 lid geworden van de voorbereidingsgroep met het Ministerie van Justitie, het Ministerie van VWS, de Vereniging Familie- en Jeugdrecht, de International Society for Family Law, de International Association of Youth and Family Judges and Magistrates en de Raad voor de Kinderbescherming die in 2005 in de vorm van een internationaal congres en landelijke bijeenkomst aandacht wil besteden aan het eeuwfeest van de kindervetten, die in 1905 in werking zijn getreden. DCI heeft onder meer de 'first announcement' verzorgd en de website opgestart. Daarvoor is een vergoeding van het Ministerie van Justitie ontvangen.

1.3.3 Kinderen in gevangenissen

Het plan is uitgewerkt dat gelanceerd is in de aanbevelingen van de studie Kids Behind Bars (2003): start een internationale campagne om meer aandacht voor deze vergeten groep te vragen. Het gaat om zeker een miljoen kinderen wereldwijd. Een aantal dat drastisch naar beneden moet.

Doelstellingen van de campagne zijn: binnen 5 jaar 25% minder kinderen in gevangenissen, binnen 10 jaar 50%. De campagne richt zich op: preventie, alternatieve sancties en op het verbeteren van omstandigheden van kinderen in gevangenissen

In 2004 heeft DCI een aantal lobby statements geschreven die zijn gebruikt op regionale bijeenkomsten ter voorbereiding van een VN wereldcongres in Bangkok in 2005: the Eleventh United Nations Congress on Crime Prevention and Criminal Justice. Naar de regionale meetings hebben zijn lokale of regionale DCI-partners uitgezonden. DCI Nederland is met DCI Australië naar Wenen geweest om het 13e congres van de Commission on Crime Prevention and Criminal Justice bij te wonen. De lobby is op de verschillende bijeenkomsten succesvol geweest, in de zin dat de statements terug te vinden zijn in de resoluties of einddocumenten van de bijeenkomsten.

Er is een conceptaanvraag voor de KBB campagne geschreven van een drie jaar durende campagne, waarbij in eerste instantie op een internationale aanpak gericht wordt. Later kunnen daar regionale en nationale campagnes op volgen.

- Verscheidene internationale partners zijn betrokken bij campagneplan.
- campagne gelanceerd tijdens de viering van 25 jaar DCI in Genève in november 2004.
- inhoudelijke bijdrage voorbereiden aan DCI-congres over Juvenile Justice en GA in Palestina in 2005
- voorbereidingen VN congres Bangkok 2005.

1.3.4 Herstelrecht

Een studie wordt uitgevoerd naar de mogelijkheden om herstelrecht te bevorderen in het jeugdstrafrecht.

DCI heeft al eerder gepubliceerd over het bevorderen van een herstelrechtelijke benadering in het Nederlandse jeugdstrafrecht. Er zijn inspirerende voorbeelden uit het buitenland. In de huidige aanpak van jeugdcriminaliteit speelt 'restorative justice' in Nederland een te beperkte rol, ondanks Halt en taakstraffen.

1.3.5 Juvenile Justice in Oekraïne

Er is een voorstel geschreven voor trainingen voor rechters, officieren van Justitie, jeugd politie, maatschappelijk werkers, advocaten en gevangenisbewaarders. Onderdeel zijn het opzetten van de twee model jeugdrechtbanken en begeleiden en het organiseren van conferenties over

jeugdstrafrecht. Met het project wordt een basis gelegd voor verbetering van het jeugdstrafrechtstelsel in Oekraïne, rekeninghoudend met internationale regelgeving, door middel van trainingen en het ondersteunen van twee model jeugdrechtbanken. Subsidieaanvraag is ingediend bij Matra-programma van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (€ 680 951 Euro voor 3 jaar), International Renaissance Foundation Ukraine (32 400 Euro). Toekenning van subsidie aanvraag wordt pas bekend in 2005.

1.4 Vreemdelingenbeleid en Kinderrechten

1.4.1 Vreemdelingenbeleid algemeen

DCI heeft in 2004 een actieve helpdeskfunctie vervuld. Advocaten, hulpverleners, leraren en particulieren gebruikten DCI als vraagbaak op het gebied van kinderrechten en vreemdelingenrecht. DCI heeft in dit kader via rechtshulpverleners diverse standpunten ingebracht in gerechtelijke procedures en brieven geschreven aan de Minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie en de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Verder heeft DCI in 2004 actief bijgedragen aan diverse netwerken op het gebied van vreemdelingenrecht, zoals het AMA-platform en het Separated Children in Europe Programme. Ook heeft DCI deelgenomen aan diverse congressen, expertmeetings en conferenties met vreemdelingenrechtelijke thema's en DCI was vertegenwoordigd in de adviescommissie noodopvang van Stichting INLIA. DCI was als bestuurder betrokken bij stichting LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt).

De volgende advocacy activiteiten ten behoeve van 'Illegale kinderen' zijn ondernomen:

- Er is een oproep aan de Tweede Kamer (TK) verstuurd over de aanbevelingen van het VN-Comité inzake de Rechten van het Kind: "Herzie de vreemdelingenwet 2000 op basis van het verdrag inzake de rechten van het kind" (4 februari 2004).
- Het onderzoek "Ik ben er wel, maar ze zien me niet", ervaringen van 'illegale' kinderen in Nederland is succesvol afgerond, gelanceerd en verspreid (Oproep aan TK verstuurd en persbericht: "Kinderen zijn geen ticket tot verblijf, maar hebben eigen rechten") 10 februari 2004.
- De 'Pleitnota Kinderrechten en het vreemdelingenbeleid' is succesvol gelanceerd en verspreid, april 2004 (wordt continu geüpdate en geëvalueerd. Media: 2 Vandaag, radio, artikel in diverse kranten).
- Presentatie PMZV, maart 2004 (resultaten "Ik ben er wel, maar ze zien me niet").
- Advisering politiek: gesprek met Klaas de Vries (PvdA), juni 2004.
- Er is een oproep aan TK gestuurd over kinderen in het vreemdelingenrecht (AO 24 juni 2004) en een persbericht naar de media.
- Er is een oproep aan TK gestuurd: "Aan kinderen die op uitzetting wachten mogen opvangvoorzieningen nooit worden onthouden" (22 september 2004).
- Er hebben gesprekken met UNHCR plaatsgevonden om de samenwerking op nationaal niveau te versterken.
- De OSR-cursus 'Kinderen in het vreemdelingenrecht' wordt voorbereid. De cursusdatum is 2 juni 2005.
- Er heeft een presentatie "jeugdzorg ongeacht verblijfsrecht" op het O-en A congres van 19 november 2004 plaatsgevonden.
- Enkele artikelen zijn gepubliceerd in het Tijdschrift voor de rechten van het Kind.
- Er is een beleidsstandpunt Raad voor de Kinderbescherming met betrekking tot kinderen zonder verblijfstitel uitgekomen (naar aanleiding van rapport 'Kinderen zonder Status' (DCI, 1999) en na langdurige lobby.

Activiteiten die plaatsvonden in het kader van de Oriëntatie op terugkeerdimensie:

- Een ondersteuningsactie heeft plaatsgevonden met Stichting INLIA voor de motie Vos en Huizinga over opvang van kinderen die op uitzetting wachten.
- Er is een oproep aan TK verstuurd "belang van het kind voorop bij terugkeer en uitzetting" (AO 29 juni 2004).
- Er is een presentatie voorbereid voor de Studiedag terugkeer 26 oktober 2004 voor circa 140 deelnemers.
- Een inventarisatie is gestart met betrekking tot terugkeerprojecten (documenten van het LOS en andere organisaties verzameld en doorgestuurd naar Nidos – die deze inventarisatie verder zal afmaken).
- Er is een Workshop over kinderrechten en terugkeer gegeven op 27 november 2004 werkdag over vluchtelingen van de Raad van Kerken. Aan de workshop namen ong. 20 deelnemers deel.
- Er is een oproep aan TK verstuurd over het niet scheiden van gezinnen bij terugkeer (22 november 2004).
- DCI nam deel aan een panel in de persconferentie van 'Van Harte Pardon' (9 november 2004). Hierbij waren circa 30 mensen aanwezig.
- Er is een uitgebreid bezoek gebracht aan Uitzetcentrum Rotterdam (17 november 2004), verslag hiervan staat op website DCI-NL.

- Er is een oproep aan TK verstuurd over Opvang in de Regio (AO 1 december 2004).

1.4.2 Separated Children Europe

DCI-NL is een partner in het Separated Children in Europe Programme (SCEP), neemt deel aan het NGO-netwerk en heeft adviserende rol in de EU-stuurgroep.

Activiteiten in het kader van het Separated Children in Europe Program

- Er een Studiedag maatjesprojecten ontwikkeld: subsidieaanvraag geschreven – en toegezegd gekregen van het Separated Children in Europe Programme, en bij voorbereidende meeting aanwezig geweest. De organisatie Fice heeft echter besloten deze studiedag te verplaatsen naar 2005.
- Een Europese Conferentie is georganiseerd op 3 november 2004: Freedom, Security and Justice for Separated Children. Er is een persbericht en persuitnodiging verstuurd en er is een standpunt naar de TK verstuurd; er waren ongeveer 60 deelnemers.
- Een AMA Jongerenparticipatieproject is georganiseerd rondom bovengenoemde 3 november meeting (aanvragen subsidie, coördinatie en samenwerking met Samah, presentatie gegeven). Een resultaat is de dvd "our view".